

LİMAN İŞLERİNDE SAĞLIK VE GÜVENLİĞE İLİŞKİN 152 SAYILI SÖZLEŞME

ILO Kabul Tarihi: 6 Haziran 1979

Kanun Tarih ve Sayısı: 16.7.2003 / 4946

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu'nun daveti üzerine, 6 Haziran 1979 tarihinde Cenevre'de yaptığı Altmışbeşinci oturumunda;

1929 yılına ait Yüklerin İşaretlenmesi (Gemiyle Nakledilen Paketler) Sözleşmesi, 1963 yılına ait Makinaların Gözetimi Sözleşmesi ve 1977 yılına ait Çalışma Ortamı (Hava Kirliliği, Gürültü ve Titreşim) Sözleşmesi olmak üzere, çalışma hayatına ilişkin mevcut Uluslararası Sözleşme ve Tavsiye Kararlarında yer alan şartları dikkate alarak, oturum gündeminin dördüncü maddesinde yeralan, 1932 yılına ait 32 sayılı Kazaların Önlemesi (Liman işçileri) Sözleşmesi (Revize) üzerinde değişiklik yapılmasına ilişkin bazı önerilerin kabulüne karar vererek;

Bu önerilerin bir uluslararası sözleşme şeklini alması gerektiğine hükmederek, İş Sağlığı ve Güvenliği (Liman İşleri) Sözleşmesi, 1979 olarak adlandırılacak olan aşağıdaki sözleşmeyi Bindokuzyüz yetmiş dokuz yılı Haziran ayının yirmibeşinci gününde kabul etmiştir.

BÖLÜM I

KAPSAM VE TANIMLAR

Madde 1

Bu sözleşmenin uygulanmasında "Liman İşleri" terimi, bir geminin yüklenmesi veya boşaltılması işinin tamamını veya bir kısmını ve bununla ilgili arızı herhangi bir işi kapsar; bu işlerin tanımı ulusal mevzuat veya tatbikatçı tarafından yapılacaktır. İlgili işçi ve işveren kuruluşlarına, bu tanımın yapılmasında veya tadil edilmesinde danışılacak veya buna başka bir şekilde katılacaktır.

Madde 2

Üye Ülkeler,

- a. Güvenli çalışma şartlarının sağlanması ve
- b. İlgili işveren ve işçi kuruluşlarına danıştıktan sonra, yetkili makamın istisna ve muafiyet tanınmasının her durumda makul olacağına kanaat getirmesi şartıyla, trafiğin gayri muntazam olduğu ve küçük gemilere hasredildiği yerlerdeki liman işleri veya balıkçı tekneleri veya onların belli

kategorileri ile ilgili liman işleri bakımından bu sözleşme hükümlerine istisna ve muafiyetler getirebilirler.

Yetkili makam ilgili işçi ve işveren kuruluşlarına danıştıktan sonra, değişikliklerin eşdeğer faydayı sağlayacağına ve temin edilen topyekun korunmanın bu sözleşme hükümlerinin tam uygulanmasından doğan korunmadan daha az olmadığına kanaat getirirse, bu Sözleşmenin III. Bölümünün ayrıntılı hükümleri tadil edilebilir.

Bu maddenin 1 inci bendi uyarınca tanınan istisna ve muafiyetler ve 2 inci bendi uyarınca yapılan önemli değişiklikler bunların sebepleri ile birlikte, Uluslararası Çalışma Örgütü Anayasası'nın 22 inci maddesine göre verilen sözleşmenin uygulanması hakkındaki raporlarda belirtilecektir.

Madde 3

Bu sözleşmenin uygulanmasında;

- a. "işçi" terimi liman işlerinde çalışan herhangi bir kişiyi,
- b. "işinin ehli kişi" özel görev veya görevlerin ifası için gerekli bilgi ve tecrübeye sahip ve yetkili makamca muteber kabul edilen bir kişiyi,
- c. "sorumlu kişi" terimi, özel bir görev veya görevlerin ifasından sorumlu olmak üzere, duruma göre işveren gemi kaptanı veya donanımın sahibi tarafından tayin olunan ve görev veya görevlerin gereği gibi ifası için gerekli yetki ve yeterli bilgi ve tecrübeye sahip bir kimseyi,
- d. "yetkili kişi" terimi, işveren, gemi kaptanı veya sorumlu kişi tarafından özel bir işle veya işleri üstlenmek üzere yetkilendirilen ve gerekli teknik bilgi ve tecrübeye sahip bir kimseyi,
- e. "kaldırma aygıtı" terimi yükleri kaldırmak, indirmek, asılı ya da kaldırılmış haldeyken bir yerden diğerine taşımak için gemide veya kıyıda kullanılan, kıyıdaki elektrikle çalışan rampalar dahil olmak üzere, sabit veya seyyar bütün yükleme-boşaltma aygıtlarını,
- f. "serbest teçhizat" terimi, yükün kaldırma aygıtına bağlanmasında kullanılan ancak, ne yük nede aygıtın tamamını veya bir parçasını teşkil etmeyen teçhizatı,
- g. "Giriş" terimi çıkışı da,
- h. "Gemi" terimi, savaş gemileri hariç olmak üzere her türlü gemi, tekne, mavna, layter ve hoverkraft'ı

kapsar.

BÖLÜM II

GENEL HÜKÜMLER

Madde 4

Ulusal mevzuat,

- a. Güvenilir ve sağlığa tehlike arzermeyen işyeri, teçhizat ve çalışma metotlarını sağlamak ve idame ettirmek,
- b. İşyerlerine güvenli giriş-çıkış sağlamak ve idame ettirmek,
- c. İşçilerin, işlerinden veya işlerin icrasından doğan kaza ve yaralanma risklerine karşı korunmasını garanti etmek için gerekli gözetim ve denetimi sağlamak,
- d. Kaza ve yaralanma risklerine karşı korunma başka şekilde sağlanamadığından makul olarak ihtiyaç duyulan her türlü şahsi koruyucu teçhizat ve koruyucu elbise ve her türlü can kurtarma aletlerini işçilere vermek;
- e. Uygun ve yeterli ilk yardım ve kurtarma imkanlarını sağlamak ve idame ettirmek,
- f. Ortaya çıkabilecek herhangi bir fevkalade hal ile başa çıkmak için uygun usuller geliştirmek ve tesis etmek;

amaçlarıyla, liman işleriyle ilgili olarak bu sözleşmenin III üncü bölümüne uygun önlemler alınmasını öngörecektir.

Bu sözleşmenin gereği olarak alınacak önlemler:

- a. Liman yapıları ve liman işlerinin yürütüldüğü diğer yerlerin inşaatı, donanımı ve bakımı ile ilgili genel ihtiyaçlar,
- b. Yangın ve infilakın önlenmesi ve bunlardan korunması,
- c. Gemilere, ambarlara, iskelelere, teçhizat ve kaldırma aygıtlarına emniyetli giriş-çıkış,
- d. İşçilerin nakliyesi,
- e. Ambar kapaklarının açılıp kapanması, ambar ağızlarının korunması, ambarlarda çalışma,
- f. Kaldırma ve diğer yükleme-boşaltma aygıtlarının inşaa bakım ve kullanılması,
- g. İskelelerin inşası, bakım ve kullanımı,

- h. Gemi donanımının (arma) ve maçunalarının kullanımı,
- l. Kaldırma aygıtları, zincir ve halatları da dahil serbest teçhizat ile yükün kendi üzerinde bulunan izbiro (saban) ve diğer kaldırma gereçlerinin denenmesi uygun bir şekilde muayenesi, teftişi ve belgelenmesi,
- j. Farklı türden yüklerin, yükleme ve boşaltılması;
- k. Malların depolanması ve istiflenmesi,
- l. Çalışma ortamındaki tehlikeli maddeler ve diğer tehlikeler;
- m. Şahsi koruyucu teçhizat ve koruyucu elbise;
- n. Temizlik ve yıkanma yerleri ile konfor imkanları,
- o. Tıbbi gözetim ve denetim,
- p. İlk yardım ve kurtarma tesisleri;
- q. Güvenlik ve sağlık organizasyonu,
- r. İşçilerin eğitimi,
- s. Meslek hastalığı ve kazalarının bildirim ve tahkiki,

Bu maddenin 1 nci paragrafı gereği alınan önlemlerin uygulanması, yetkili makam tarafından kabul edilmiş teknik normlar veya yönetmelikler veya ulusal tatbikat ve koşullara uygun diğer müsait metotlarla sağlanacak ve desteklenecektir.

Madde 5

Ulusal mevzuat, duruma göre işveren, sahip kaptan veya diğer kimselerden, uygun kişileri, bu sözleşmenin 4 ncü maddesinin 1 nci bendinde öngörülen önlemlere uyulmasıyla sorumlu tutacaktır.

İki veya daha fazla sayıda işverenin aynı zamanda aynı işyerinde faaliyette buldukları hallerde sözkonusu işverenler, her birinin çalıştırdığı işçilerin sağlık ve güvenliğine karşı olan sorumluluklarına halel getirmeksizin, öngörülen önlemlere uyulması hususunda işbirliği yapma ödevini üstlenirler.

Madde 6

1. İşçilerin;

- a. Kendilerinin veya diğerlerinin korunması için sağlanan güvenlik gereçleri ve aygıtlarını kötüye kullanmamalarını veya bunların işleyişine gereksiz yere müdahale etmemelerini şart koşan,
- b. Kendi güvenlikleri veya işteki eylem ve ihmallerinden etkilenebilecek diğer kimselerin güvenlikleri için itina göstermelerini gerektiren,

c. Düzeltici önlemlerin alınması amacıyla tehlike arzettiğine inandıkları ve kendilerinin düzeltemediği her türlü durumu en yakın üstlerine derhal bildirmelerini öngören, önlemler alınacaktır.

İşçiler işyerinde, çalışma metot ve teçhizatı üzerindeki kontrolleri ölçüsünde güvenli çalışmayı sağlamaya katılma ve çalışma usullerinin güvenliğe etkileri hakkında görüş bildirme hakkına sahip olacaklardır. Bu sözleşmenin 37 nci maddesine uygun olarak sağlık ve güvenlik komitelerinin tesis edilmiş olması halinde, ulusal mevzuata uygun olduğu ölçüde bu hak, bu komiteler aracılığı ile kullanılacaktır.

Madde 7

Bu sözleşme hükümlerini, ulusal mevzuat veya ulusal uygulama ve koşullarla çelişmeyen diğer uygun yöntemler yoluyla yürürlüğü koyarken, yetkili makam, ilgili işçi ve işveren kuruluşları ile danışma halinde hareket edecektir.

Bu sözleşmenin 4 cü maddesinin 1 ci bendinde değinilen önlemlerin uygulanmasında işçi ve işverenler veya onların temsilcileri arasında yakın bir işbirliğini öngören hükümler getirilecektir.

BÖLÜM III

TEKNİK TEDBİRLER

Madde 8

Bir işyerinin emniyetsiz hale gelmesi veya sağlığa tehlike arzemesi durumlarında, işyerinin tekrar güvenli hale getirilmesine kadar işçileri korumak için (etrafı çevirme, işaretleme, gerektiğinde işin durdurulması da dahil olmak üzere diğer uygun yollar kullanılarak) etkili önlemler alınacaktır.

Madde 9

Liman işlerinin görüldüğü her yer ve bunların giriş ve çıkışları uygun ve yeterli bir şekilde aydınlatılacaktır.

Kaldırma aygıtları, araç ve şahısların hareketine tehlike arzemesi muhtemel olan engeller, uygulamadaki nedenlerle kaldırılamazsa, uygun ve gözle görülebilir şekilde işaretlenecek ve gerektiğinde yeterli bir şekilde aydınlatılacaktır.

Madde 10

Taşıt trafiği veya mal veya malzemenin yığılması için kullanılan bütün yüzeyler maksada uygun olacak ve bu durumları layıkıyla idame ettirilecektir.

Mal ve malzemeler istiflenip yığılıyor ve bu istif ve yığınlardan tekrar aktarılıyorsa söz konusu çalışma, malların ve malzemelerin kendi nitelikleri ile ambalaj

özellikleri göz önünde tutularak güvenilir ve düzenli bir şekilde yapılacaktır.

Madde11

Araçların ve yükleme boşaltma aygıtlarının güvenli kullanılmasına imkan verecek genişlikte giriş ve çıkış için geçitler bırakılacaktır.

Gerekli ve mümkün olan hallerde yayaların giriş ve çıkışları için ayrı geçitler bırakılacak, bunlar yeterli genişlikte olacak ve mümkün olduğu ölçüde araçların kullandığı geçitlerden ayrı tutulacaktır.

Madde 12

Liman işlerinin görüldüğü yerlerde yangın söndürmek için uygun ve yeterli imkanlar sağlanacak ve kullanılmak üzere hazır bulundurulacaktır

Madde 13

Makinelerin tehlikeli parçaları, işe yarar bir şekilde mahfazalı oldukları haldeki gibi emniyetli bir durum veya yapıda değil iseler, etkin bir şekilde mahfazalı olacaklardır.

Acil bir durumda her türlü makinayı işleten gücün derhal kesilmesi için etkin önlemler alınacaktır.

Makinelerde herhangi bir kimseyi tehlikeye sokacak herhangi bir tamir bakım veya temizleme işinin yapılmasının zorunlu olduğu hallerde, sorumlu bir şahsın denemek veya makine durmuş iken yapılması mümkün olmayan bir ayarlama maksadıyla makineyi çalıştırabilmesi şartıyla işin başlamasından önce makine durdurulacak ve tamir bakım işi tamamlanıncaya kadar makinelerin yeniden çalıştırılmamasını sağlayacak yeterli önlemler alınacaktır.

Yalnızca yetkili kişilerin

a. Yapılmakta olan iş için gerekli olduğunda mahfazayı çıkarmasına

b. Bir güvenlik gerecini, temizlemek, ayarlamak veya onarmak maksadıyla çalışmaz hale getirmesine veya çıkarmasına

izin verilecektir.

Herhangi bir mahfazanın çıkarılması halinde yeterli önlemler alınacak ve mümkün olur olmaz mahfazanın yerine takılacaktır.

Herhangi bir güvenlik gereci çıkarılır veya çalışmaz hale getirilirse, gereç mümkün olur olmaz yerine konulacak veya çalışır hale getirilecek ve bu yapıncaya kadar da ilgili teçhizatın kullanılmamasını veya kazaen çalıştırılmaması garanti altına almak için önlemler alınacaktır.

Bu maddenin uygulanmasında "makine" terimi her türlü kaldırma aygıtı, mekanize

ambar kapağı veya güçle çalışan teçhizatı ifade eder.

Madde 14

Bütün elektrikli teçhizat ve tesisat tehlikeyi önleyecek tarzda yapılacak, takılacak, işletilecek ve idame ettirilecek ve yetkili makam tarafından kabul edilmiş bulunan standartlara uyulacaktır.

Madde 15

Bir gemi, rıhtım veya başka bir gemiye yanaşık olarak yüklenir veya boşaltılırken, bu gemiye uygun olarak kurulmuş ve tutturulmuş giriş-çıkış imkanı sağlanacak ve her zaman kullanıma hazır bulundurulacaktır.

Madde 16

Gemi veya başka yerlere ve buralardan işçilerin deniz yoluyla taşınması zorunlu olduğunda işçilerin güvenlik içinde binme, taşınma ve inmelerini garanti etmek için yeterli önlemler alınacaktır; kullanılan teknelerin bu maksada uymaları gereken koşullar tespit edilecektir.

İşçilerin bir işyerine veya buradan kara yoluyla nakledilmeleri zorunlu olduğunda işveren tarafından sağlanan ulaşım vasıtaları güvenli olacaktır.

Madde 17

Geminin ambar veya yük güvertesine giriş,

- a. sabit merdiven, veya bu mümkün olmadığında uygun boyutlarda dayanıklı ve uygun yapıda, sabit el merdiveni basamaklı direk veya oyma basamakla
- b. Yetkili makamın kabul ettiği diğer araçlarla olacaktır.

Mümkün olduğu ölçüde bu maddede belirtilen giriş araçları ambar açıklıklarından ayrı olacaktır.

İşçiler, bu maddede belirtilenlerden gayri, ambar ve yük güvertesine giriş araçlarını kullanılmayacaklar veya kullanmaya mecbur edilmeyeceklerdir.

Madde 18

Kullanılacağı iş için sağlam yapıda ve yeter dayanıklılıkta ve gereği gibi bakım görmemiş hiçbir ambar kapağı ve kemere kullanılmayacaktır.

Bir kaldırma aygıtı yardımıyla açılıp kapatılan ambar kapakları, sapan veya diğer kaldırma teçhizatınca bağlanması için kolayca ulaşılabilen ve uygun parçalarla donatılacaktır.

Ambar kapakları ve kemereler her yere uyacak türden değil ise, ait oldukları

ambar ağızları ve kemere yerlerini gösterecek şekilde belirgin bir biçimde işaretlenir.

Yalnızca yetkili kişinin (mümkün olan hallerde gemi mürettebatından birinin) güçle çalışan ambar kapaklarını açıp kapamasına izin verilecektir; kapakların hareketinden herhangi bir kişinin yaralanması muhtemel iken ambar kapakları açılıp kapanmayacaktır.

Bu madde hükümleri, gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra, tekne içindeki kapılar, rampalar, geri toplanır güverteler ve benzeri teçhizat gibi geminin güçle çalışan teçhizatına uygulanacaktır.

Madde 19

İçinde ya da üzerinde işçilerin çalıştığı güvertelerde, işçiler ve araçların düşmesi muhtemel boşluklar yeterince muhafaza altına alınacaktır.

Yeterli yükseklik ve dayanıklılıkta mezara ile teçhiz edilmemiş ambar ağızları, işe verilen kısa fasıllar hariç kullanılmadığında kapatılacak ve korkuluğu konacaktır; ve sorumlu bir kişi bu önlemlerin yerine getirilmesini sağlamakla görevlendirilecektir.

İşçiler, bu maddede belirtilenlerden gayri, ambar ve yük güvertesine giriş araçlarını kullanılmayacaklar veya kullanmaya icbar edilmeyeceklerdir.

Madde 20

Ambardaki güç makineleri çalışırken veya güçle çalışan aygıtlar yardımıyla yükleme veya boşaltma faaliyetleri yürürken bu ambarda veya yük güvertesinde bulunması gereken işçilerin güvenliğini garanti etmek için bütün zaruri önlemler alınacaktır.

Ambar ağızı altındaki ambarda çalışılmakta iken ambar kapakları ve kemereler çıkarılmayacak veya değiştirilmeyecektir. Yükleme veya boşaltma yapılmadan önce yerine sağlam olarak bağlanmamış her ambar kapağı veya kemere çıkarılacaktır.

İçten patlamalı motorlar veya diğer kaynaklardan çıkan gazların sağlık açısından yarattığı tehlikeyi önlemek üzere ambar veya yük güvertesinde temiz hava sirkülasyonu vasıtasıyla yeterli havalandırma sağlanacaktır.

Kuru dökme yük, herhangi bir ambar veya güverte arasında yüklemekte veya boşaltılmakta veya bir işçinin gemideki bölme veya haznede çalışması zorunlu iken güvenilir kaçış yollarında dahil olmak üzere şahısların güvenliği için yeterli düzenlemeler yapılacaktır.

Madde 21

Bütün kaldırma aygıtı, serbest teçhizatın her parçası ve yükün mütemmim cüzünü teşkil eden kaldırma tesisatı veya sapan

- a. Kullanıldığı amaç için iyi tasarlanmış ve yapılmış yeterli dayanıklılıkta iyi tamir görmüş ve bakımı yapılmış kaldırma aygıtı ise zaruri olduğu üzere doğru kurulmuş olacak
- b. Güvenli ve gerektiği gibi kullanılacak ve bilhassa işinin ehli bir kişinin denetiminde denenmek maksadıyla kullanılması hariç güvenli çalışma kapasitesinin üstünde yüklenmemiş olacaktır.

Madde 22

Bütün kaldırma aygıtları ve serbest teçhizatın her parçası ilk kullanılışından önce ve güvenliğini etkilemesi muhtemel olan herhangi bir parçasının önemli ölçüde tadil veya tamir edilmesinden sonra, işinin ehli bir kişi tarafından ulusal mevzuata uygun olarak denenecektir.

Gemi teçhizatının bir parçasını teşkil eden kaldırma aygıtları en az beş yılda bir defa tekrar denenecektir.

Kıyıda kurulmuş kaldırma aygıtları, yetkili makam tarafından öngörülecek zamanlarda tekrar denenecektir.

Kaldırma aygıtı ve serbest teçhizat parçasının bu maddeye uygun olarak yapılan her türlü denemesinin tamamlanması üzerine, aygıt veya teçhizat denemeyi yapan kişi tarafından tamamiyle muayene edilecek ve belgelenecektir.

Madde 23

22 nci maddenin gereklerine ilaveten her türlü kaldırma aygıtı ve serbest teçhizatın her parçası işinin ehli bir kişi tarafından belli aralıklarla ve tamamen muayene edilecek ve belgelenecektir. Bu muayeneler, 12 ayda bir defa gerçekleştirilecektir.

22 nci maddenin 4 ncü bendi ve bu maddenin 1 nci bendinin uygulanmasında "tamamen muayene" aygıtın veya serbest teçhizat parçasının güvenli oluşu hakkında sağlam bir sonuca varabilmek için işinin ehli bir kişi tarafından gerektiğinde diğer uygun yol ve yöntemlerle destekli olarak gözle teferruatlı incelenmesini ifade eder.

Madde 24

Serbest teçhizatın her parçası kullanılmadan önce kontrol edilecektir.

Bu maddenin birinci bendinin uygulanmasında sorumlu bir kişi tarafından gözle

saptama yapmanın mümkün olabileceği ölçüde veya askının sürekli kullanılmaya müsait olup olmadığının gözle ayrıntılı olarak denetlenmesini ifade eder.

Madde 25

Kaldırma aygıtı ve serbest teçhizat parçalarının güvenli olup olmadıkları hakkında bir bakışta bilgi veren bu türden geçerliliği gerektiği gibi onaylı kayıtlar duruma göre gemide veya kıyıda tutulacaktır; bu sözleşmenin 24 ncü maddesinin 1 ci bendinde değinilen kontroller için yalnızca kontrolün kusur ortaya koyması halinde kayıt tutulması şartıyla, kayıtlar emniyetli çalışma kapasitesi ve bu sözleşmenin 22,23 ve 24 ncü maddelerinde değinilen deneme muayene ve kontrollerin tarih ve sonuçlarını belirtecektir.

Kaldırma aygıtları ve serbest teçhizat parçalarının bir kütüğü, Uluslararası Çalışma Bürosu tarafından tavsiye olunan model dikkate alınarak yetkili makam tarafından öngörülen şekilde tutulacaktır.

Kütük; kaldırma aygıtları ve serbest teçhizat parçalarının, duruma göre, denenmesi, tamamıyla muayenesi ve kontrolü ile ilgili olarak Uluslararası Çalışma Bürosu tarafından önerilen modelleri göz önünde tutarak yetkili makam tarafından öngörülen bir formda, yetkili makam tarafından verilen ve geçerli olarak kabul edilen belgeleri veya bu belgelerin doğruluğu tasdikli örneklerini ihtiva edecektir.

Madde 26

1. Bu Sözleşmeyi onaylamış olan üyelerin, gemi teçhizatının parçasını teşkil eden kaldırma aygıtları ve serbest teçhizat parçalarının denenmesi, tamamıyla muayenesi, kontrolü ve belgelenmesi için yapılan düzenlemelerin ve bunlarla ilgili kayıtların karşılıklı olarak tanınmasını garanti altına almak amacıyla;

a. bu Sözleşmeyi onaylamış bulunan her bir üye ülkedeki yetkili makam, görevlendirme ya da tanımanın devam etmesinin tatminkar icraata bağlı olmasını sağlayacak şartlar altında, deneme ve/veya tam muayene ve bunlarla alakalı işlerin yürütülmesi için işinin ehli kimseleri ya da ulusal ya da uluslararası kuruluşları görevlendirecek, görevlendirmedeği takdirde bu işleri üstlenmiş olmalarını tanıyacaktır.

b. Bu Sözleşmeyi onaylamış bulunan her üye; bu fıkranın (a) bendi uyarınca görevlendirilmiş, görevlendirme yoksa tanınmış olan kişi veya kurumları kabul edecek veya tanıyacak veya bu türden bir kabul etme ya da tanıma prosedürü için karşılıklı anlaşma yoluna gidecektir. Her iki durumda da, kabul veya tanımanın devam edip etmemesi, üstlenilen işlerin tatminkar bir şekilde ifa edilmesine bağlı olacaktır.

Eğer;

yetkili makam; gerekli deneme, muayene ve kontrolün bu Sözleşme hükümlerine uygun olarak yapılmadığına deneme veya muayene belgesi veya duruma göre tasdikli kayda baktığında kanaat getirmezse veya

yetkili makamın nazarında, aygıt veya teçhizatın kullanımı yeterince güvenli değilse kaldırma aygıtı, serbest teçhizat diğer yükleme-boşaltma aygıtları kullanılmayacaktır.

Yetkili makamın yeterli bulduğu bir teçhizat kullanıldığında, bu maddenin 2.fıkrası, geminin yükleme ve boşaltma işinde gecikmeye yol açacak şekilde işletilmeyecektir.

Madde 27

Sadece bir tek emniyetli yük haddine sahip her kaldırma aygıtı (geminin dikme vinci hariç) ile serbest teçhizatın her parçası üzerine emniyetli yük haddi açık bir şekilde damgalanacak bu uygulanabilir değilse başka yollar kullanılarak işaretlenecektir.

Değişken emniyetli yük hadlerine sahip her kaldırma aygıtı (geminin dikme vinci hariç) aygıt operatörünün her kullanım modunda aygıtın emniyetli yük haddini belirleyebileceği uygun araçlarla donatılmış olacaktır.

Geminin her dikme vinci (döner vinç hariç);

- a. basit palanga ile,
- b. alt yük makarası ile,
- c. muhtemel bütün makara konumlarında bileşik palanga ile,

kullanıldığında geçerli olan emniyetli yük haddi ile işaretlenecektir.

Madde 28

Her gemi dikmelerinin ve yardımcı teçhizatın güvenli çarmık ve halat donanımına imkan vermek için gereken arma tarz ve üslubuyla birlikte ilgili diğer bilgiyi hazır bulunduracaktır.

Madde 29

Yükü doldurma ve payanda lamada kullanılan palet ve benzeri aygıtlar sağlam yapılı ve yeterince dayanıklı olacak, güvenli kullanımlarını etkileyecek gözle görülür bir kusurları olmayacaktır

Madde 30

Yükler saplanmadıkça veya kaldırma aygıtına başka bir şekilde güvenli olarak bağlanmadıkça indirilip kaldırılmayacaktır.

Madde 31

Her konteyner terminali; işçilerin güvenliği uygulanabilir makuliyette sağlanmak üzere düzenlenip işletilecektir.

Konteyner gemilerinde; konteynerleri yerlerine rapteden ve çözen gemiadamlarının güvenliği sağlanacaktır.

Madde 32

Her türlü tehlikeli yük; tehlikeli maddelerin deniz yoluyla taşınmasına uygulanan ve özel olarak tehlikeli maddelerin limanlarda yüklenip boşaltılması hususuyla ilgili uluslararası kuralların gereklerine uygun olarak paketlenecek, işaretlenecek, yüklenip boşaltılacak, yığılacak ve istif edilecektir.

Tehlikeli maddeler; bu türden maddelerin taşınmasına dair uluslararası kurallara uygun olarak paketlenmiş, işaretlenmiş ve etiketlenmiş değilse yüklenip boşaltılmayacaktır.

Tehlikeli maddelerin kap ve konteynerleri kırılmış veya tehlike arzedecek şekilde hasar görmüş ise söz konusu bölgedeki tehlikeyi ortadan kaldırmak için gerekli olanların dışındaki liman işleri durdurulacak, işçiler tehlike ortadan kaldırılıncaya kadar güvenli bir yere sevk edilecektir.

İşçilerin zehirli ve zararlı madde ve ajanlara maruz kalmalarını veya oksijensiz ya da parlayıcı hacimlerde bulunmalarını önleyecek yeterli önlemler alınacaktır.

İşçilerin; zehirli veya zararlı madde bulunması beklenen ya da oksijen yetersizliği olması mümkün kapalı mekanlara girmeleri gerektiğinde, kazaların önlenmesi için veya sağlığa zararlı bir durumun ortaya çıkmasını engellemek üzere yeterli tedbir alınacaktır.

Madde 33

İşçileri işyerindeki aşırı gürültünün zararlı etkilerinden korumak için gerekli önlemler alınacaktır.

Madde 34

Kaza riski veya sağlığa zararlı durumlara karşı yeterli korunmanın diğer imkanlarla sağlanamıyor olması halinde işçilere, işlerini icra ederken, makul ölçüler içinde, gerekli kişisel koruyucu teçhizat ve elbise verilecek ve işçilerin bunları kullanmaları zorunlu tutulacaktır.

İşçiler, kişisel koruyucu teçhizat ve elbiseleri koruyup, saklamaktan sorumlu tutulacaktır.

Kişisel koruyucu teçhizat ve elbisenin gereği gibi bakımı işveren tarafından

yapılacaktır.

Madde 35

Kaza vukuunda, tehlikeyi artırmaksızın mümkün olan ölçüde, tehlike altındaki işçilerin kurtarılması, ilk yardımın yapılması ve yaralıların nakli için eğitilmiş personel de dahil olmak üzere yeterli imkanlar hazır bulundurulacaktır,

Madde 36

Her üye, ulusal mevzuat veya ulusal uygulamayı ve koşullarla tutarlı diğer uygun metodlar kullanarak ve işçi ve işverenlerin ilgili örgütlerine danıştıktan sonra;

- a. işte mevcut risklerden hangileri için başlangıçta veya periyodik sağlık muayenesi ya da her ikisinin de gerekli olacağını,
- b. risklerin nitelik ve derecesini ve özel koşulları göz önünde bulundurarak periyodik muayeneler arasındaki süreyi,
- c. meslekle ilgili özel tehlikelere maruz kalmış işçiler için gerek görülen özel soruşturmaların kapsamını,
- d. işçilere verilecek mesleki sağlık hizmeti için alınması gereken uygun önlemleri tayin edecektir.

Bu maddenin 1. fıkrası gereği olarak yapılan bütün sağlık muayenesi ve tetkikler işçiler için ücretsiz olacaktır.

Sağlık muayenesi ve tetkikine ait kayıtlar gizli tutulacaktır.

Madde 37

Önemli sayıda işçi bulunan her limanda işçi ve işveren temsilcilerini de içine alan Güvenlik ve Sağlık Komiteleri kurulacaktır. Bu komiteler gerektiğinde diğer limanlarda da kurulacaktır.

Bu komitelerin oluşturulması, terkihi ve görevleri yerel koşulların gerektirdikleri dikkate alınarak, işçi ve işverenlerin ilgili örgütlerine danışıldıktan sonra ulusal mevzuat ya da ulusal uygulamayı ve şartlarla tutarlılık içinde diğer vasıtalarla tespit edilecektir.

Madde 38

Çalıştığı işle ilgili olası tehlikeler ve alınacak başlıca önlemler hakkında yeterli eğitim veya ders verilmeyen hiçbir işçi liman işlerinde çalıştırılmayacaktır.

Bir kaldırma aygıtı ya da yükleme-boşaltma aygıtı yalnızca en az 18 yaşında olan, yeterli kabiliyet ve beceriye sahip bir kimse ya da layıkıyla denetim ve gözetim altında eğitimden geçmekte olan bir kimse tarafından kullanılacaktır.

Madde 39

İş kazaları ve hastalıklarının önlenmesi çalışmalarına yardımcı olmak üzere bunların yetkili makamlara bildirilmesi ve gerekiyorsa soruşturulmasını sağlamak için gerekli önlemler alınacaktır.

Madde 40

Limanlarda çalışılan mekanlara makul mesafede, layıkıyla idame ettirilen, ulusal mevzuat ve uygulamaya uygun olarak kafi miktarda, yeterli düzeyde ve elverişli yıkanma ve temizlik tesisleri sağlanacaktır.

BÖLÜM IV

UYGULAMA

Madde 41

Bu Sözleşmeyi onaylamış olan her üye

- a. Liman işi ile ilgili şahıs ve kuruluşların iş güvenliği ve sağlığı bakımından görevlerini belirliyecek.
- b. Bu sözleşme hükümlerinin uygulanması için, uygun cezaların öngörülmesi dahil olmak üzere, gerekli önlemleri alacaktır.
- c. Bu sözleşme gereği olarak alınacak önlemlerin uygulanmasını gözetmek için uygun teftiş hizmetlerini sağlayacak veya uygun teftişin yerine getirildiğine kanaat getirecektir.

Madde 42

Ulusal mevzuat

- a. bir geminin inşa ve donatımı;
- b. kıyıda kurulmuş kaldırma aygıtı veya diğer yükleme-boşaltma aygıtının yapım ve donatımı;
- c. Herhangi bir serbest teçhizat parçasının yapımı bakımından bu sözleşme hükümlerinin uygulanmasında geçerli olacak zaman sürelerini tayin edecektir.

Bu maddenin 1 nci bendine göre tayin olunacak zaman süreleri, sözleşmenin onaylanmasından itibaren dört yılı aşmayacaktır.

Madde 43

Bu sözleşme, 1932 tarihli Kazalara Karşı Korunma (Liman İşçileri) sözleşmesi (Revize) ve 1929 tarihli Kazalara Karşı Korunma (Liman İşçileri) sözleşmesi'nin tekrar gözden geçirilmesidir.

Madde 44

Bu sözleşme'nin kesin onama belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilir ve onun tarafından tescil edilir.

Madde 45

Bu Sözleşme, sadece onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilen Uluslararası Çalışma Örgütü üyesi ülkeler için bağlayıcıdır.

Bu sözleşme , iki üyenin onay belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girer.

Bu sözleşme, daha sonra, onu onaylayan her üye için, onay belgesinin tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 46

Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve Genel müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra geçerli olur.

Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan önceki fıkrada sözü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetmeyen her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık süre bitiminde, bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilir.

Madde 47

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama ve fesihlerin kaydedildiğini Uluslararası Çalışma Örgütünün bütün üyelerine duyurur.

Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin kaydedildiğini örgüt üyelerine duyururken bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

Madde 48

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince, kaydetmiş olduğu bütün onama ve fesihlere ilişkin tüm bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasınının 102 nci maddesi uyarınca kaydedilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştırır.

Madde 49

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü zaman bu

Sözleşmenin, uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunar ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun konferans gündemine alınması gereği hakkında karar verir.

Madde 50

Konferans, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde;

a. Değiştirici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 46 ıncı madde dikkate alınmaksızın ve değiştirici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartıyla, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirir.

b. Değiştirici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme üyelerin onamasına artık açık bulundurulamaz.

Bu Sözleşme, onu onayıp da değiştirici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, her halükarda şimdiki şekil ve içeriği ile geçerli olmakta devam eder.

Madde 51

Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de aynı şekilde geçerlidir.